

OD REDAKCJI

Szanowni Czytelnicy ponownie przepraszamy za opóźnienie wydania drugiego numeru *KRESOWYCH STANIC*. Spowodowane ono było opóźnieniem w dofinansowaniu naszego kwartalnika. Pozostałe dwa numery powinny się ukazać do końca bieżącego roku.

92. rocznica bitwy pod Komarowem. 31 sierpnia 1920 roku pod Komarowem na polach Wolicy Śniatyckiej doszło do wielkiego boju kawalerii polskiej z przeważającą siłą oddziałów bolszewickich. Była to ostatnia w historii Europy i jednocześnie największa w XX wieku bitwa kawalerii. Choć uczestniczyła w niej artyleria i piechota, to większość działań przypadło na walkę formacji kawaleryjskich w szyku konnym z użyciem broni białej. Bitwa uznana została przez historyków za jedną z przełomowych bitew w historii świata. Pod Komarowem ułani polskiej 1 Dywizji Jazdy pułkownika Juliusza Rómmla pokonali kozaków I Armii Konnej generała Siemiona Budionnego. W wyniku całodziennego walki, a był to śmiertelny, zacięty i krwawy bój, polska 1 Dywizja Jazdy odparła natarcie czterokrotnie silniejszego przeciwnika i po zadaniu mu znaczących strat – zmusiła go do zmiany kierunku, odwrotu. Wielu ułanów, biorących udział w bitwie to późniejsi osadnicy wojskowi.

W niedzielę 26 sierpnia 2012 roku na polach Wolicy Śniatyckiej odbyła się uroczystość patriotyczno-religijna związana z obchodami 92. Rocznicy Bitwy pod Komarowem. Organizatorami uroczystości byli: Rada Gminy, Wójt Gminy Komarów-Osada, Stowarzyszenie Bitwa pod Komarowem, 3 zamojski batalion zmechanizowany. W uroczystości wzięła udział delegacja naszego Stowarzyszenia. W następnym numerze *KRESOWYCH STANIC* przedstawimy relację.

73. rocznica wybuchu II wojny światowej. 1 września 1939 roku wojska hitlerowskie przekroczyły granice Polski, rozpoczynając II wojnę światową. Osamotnione wojsko polskie nie mogło skutecznie przeciwstawić się agresji Niemiec i sowieckiej inwazji rozpoczętej 17 września. W konsekwencji paktu Ribbentrop-Mołotow, Hitler i Stalin dokonali IV rozbioru Polski. Pomimo

wypowiedzenia Niemcom wojny, wojska brytyjskie i francuskie nie podjęły jednak żadnych efektywnych działań przeciw III Rzeszy. Osamotniona Polska broniła się prawie miesiąc, lecz pod naporem najeźdźców musiała ulec. Rozpoczęła się czarna noc okupacji. Wielu osadników wojskowych i członków ich rodzin zginęło na różnych frontach, w łagrach i na zesłaniu. Był to kres II Rzeczypospolitej i jej osadnictwa wojskowego na Kresach Wschodnich.

68. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego. Powstanie Warszawskie wybuchło 1 sierpnia 1944 roku o godzinie 17.00, na rozkaz dowódcy Armii Krajowej gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego. Do walki o stolicę przystąpiło wtedy ok. 40-50 tys. powstańców. Przez 63 dni żołnierze Armii Krajowej prowadzili heroiczny bój z wojskami niemieckimi. W trakcie walk w Warszawie zginęło ok. 18 tys. powstańców oraz ok. 180 tys. ludności cywilnej. Powstanie Warszawskie uważane jest za największą akcję podziemia w okupowanej przez Niemców Europie. Uległa zniszczeniu prawie jedna czwarta zabudowy stolicy. Według brytyjskiego historyka, Normana Daviesa, Powstanie mogło się stać jedną ze zwycięskich bitew II wojny światowej. W książce „Powstanie 44” Davies postawił tezę, że miało ono szanse na zwycięstwo, a „klęska powstania była klęską nie tyle Polaków, co całej koalicji antyhitlerowskiej”.

1 sierpnia 1944 roku, kiedy Armia Krajowa w Warszawie poderwała się do heroicznej walki z Niemcami, w Lublinie pojawili się całkowicie posłuszni polityce Stalina przedstawiciele Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, by organizować i przejmować na wyzwalanych terenach władzę. Data 1 sierpnia 1944 roku zdaje się mieć więc podwójnie symboliczne znaczenie – końca Polski niezależnej i początku Polski poddanej Moskwie.

W bieżącym numerze *KRESOWYCH STANIC* znajdziemy ciąg dalszy cyklów i artykułów znanych już naszym Czytelnikom.

Wśród nowych pozycji szczególnie polecamy artykuł wstępny – *Szkic wspomnieniowy z pobytu w Ognisku Męskim Związku Osadników w Warszawie w latach 1934-1939* Kazimierza Boguckiego.

Redakcja